Nejlacinější a nejlepší český týdennik na [illegible].

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING MEDIUM.

Založen 1871.—Roč. 39. Omaha, Neb., ve středu 6. dubna 1910. Číslo 37.

State Historical Society N S D

Zprávy zahraničné

ČECHY.

Bývalý starosta vykradené svatováclavské záložny v Praze, Msg. Drozd bude 4. dubna po sedmiletém žalařování propuštěn z pankrácké trestnice na svobodu. — Drozd je poslední ze žalařovaných funkcionářů svatováclavské záložny. Nyní jest již starcem 73letým. Z počátku byl v trestnici vážně nemocen, přes to však trest předržel.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Město Vídeň připravuje se již pilně k oslavě osmdesátých narozenin císaře Františka Josefa. V náčrtech navržený slavnostní program nabývá v jeho jednotlivostech vždy pevnější podstaty. A se stejnou horlivostí konají se přípravy k uvítání císaře a jiných knížat v srpnu v Išlu, kde císař, jako skoro každý rok, bude slavit své narozeniny. Velký počet vladařských návštěvníků ohlásili již předem, že přijedou do Išlu císaři blahopřáti. Tak ku příkladu anglický král Eduard, princ vladař Luitpold bavorský, rumunský následník trůnu a jeden italský princ. Německý císař Vilém složí rakouskému císaři své blahopřání nepochybně již dříve ve Vídni. — Město Vídeň chce udělat císaři zvláštní radost vzducholodí Zeppelinova balonu, které se účastní sám "znamenitý" vzduchu, hrabě Zeppelin. Neobyčejný zájem, který císař František Josef jeví pro vzduchoplavbu, dal podnět k tomuto plánu a nejeví se žádné pochybnosti, že vyjednávání v tom ohledu s hrabětem Zeppelinem bude míti příznivý výsledek.

Vesnice Schwarzbach v Korutanech postižena byla zhoubným požárem. 31 domů lehlo v krátké době popelem. Při panujícím prudkém větru se následkem nedostatečných hasičských přístrojů šířily se plameny velmi rychle. Mnoho obyvatel zachránilo jenom holý život.

V uherské obci Ocokorite přišlo více jak 250 osob o život a mnoho jiných bylo poraněno při ohni, který vypuknul v hotelu, v němž byl právě ples pořádán. Remisa, přináležející k hotelu, byla proměněna v taneční sál a dne 27. března naplněna četným obecenstvem, když požár vypukl. Tento byl objeven teprve, když na jedné z účastnic plesu vzňaly se šaty a o několik okamžiků později hořely již šaty i mnoha jiných žen. Nastal hrozný zmatek a vše v divokém chvatu hnalo se k východům, při čemž bylo několik osob poraněno a k smrti ušlapáno. Situace stala se pak ještě zoufalejší tím, když nad budovou probořila se střecha a v sutinách pohřbila všechny, kterým následkem tlačenice u dveří bylo znemožněno z hořící budovy vyjíti. Dle úředního odhadu obnáší počet o život přišlých 290, ale číslice ta pokládá se za příliš nízkou, poněvadž ještě mnoho lidí se pohřešuje. Účastníci katastrofy udávají, že počet o život přišlých obnáší 300 až 400 osob a těžce raněných 100. Že oheň v remise v plesovou síň proměněné se mohl tak úžasně rychle rozšířiti, dlužno přičísti hlavně dekoracím, guirlandám a pod., z nichž část byla již před několika měsíci v síni vyvěšena a proto vysušilá jako troud. Na ples dostavili se lidé z daleka okolí, tak že sál nemohl ani všechny účastníky pojmouti. Posléze, aby vůbec mohlo se tančiti, byly jednotlivé dveře zatlučeny hřebíky, aby nikdo více nemohl do sálu. Když byla slavnost v nejlepším průběhu, vzňal se pojednou od světla kus suchého věnování z jehličí a padl od stropu k zemi. V zápětí pak byly šaty několika žen v plamenech. Tyto jako šílené jaly se pobíhati kolem a přiběhše ve styk s jinými osobami zapálily šaty i na těchto, takže v několika minutách podobal se sál jedinému ohnivému moři. Vše hnalo se ku dveřím, jež nebylo však možno otevříti, jelikož otevíraly se dovnitř. Náhle prolomila se hořící střecha a pohřbila pod svými troskami i ty, kteří byli dosud na živu. Když posléze podařilo se dveře vylomiti, tu jenom několika málo osobám umožněno vyprostiti se z ohnivého pekla. Posléze přispěchali vojáci na místo neštěstí, kteří jali se trosky, které stály se hrobem sta osob, odklízeti.

FRANCIE.

Ze spolehlivých pramenů se oznamuje, že hrabě Boni de Castellane, rozvedený manžel milionářky Anny Gouldové z New Yorku, nabídnul vdově belgického krále Leopolda, baronce Vaughanové, manželství, ale byl rozhodně odmítnut. Hraběcí flámu nachází prý se zase ve finanční tísni.

Pařížský srbský vyslanec dr. M. R. Vesnič prohlašuje ve Spoj. Státech rozšířenou zprávu, že korunní princ Alexandr a jeho starší bratr Jiří míní odcestovati do Ameriky za účelem vymýtit si nevěstu za neodůvodněnou. Připojuje k tomu, že královská rodina v Bělehradě cítí se zprávou tou velice dotčena a dále, že nestává žádné osobnosti, jež nazývala by se "hrabě Pablow Misky Treskaga", která dle šířených zpráv měla by býti v Americe vydržována co nápadný agent krále Petra.

ITALIE.

Výbuchy Etny byly v těchto dnech silnější a časem tak prudké jako na počátku. Lava byla chrlena takovou silou, že se rozstřikovala na všechny strany. Následoval jeden výbuch za druhým, a skoro stále se ozývalo silné rachocení. Kusy lavy a popele byly vrhány na velikou vzdálenost. Způsobily mnoho škody a poděsily ještě více obyvatelstvo, jež následkem toho koná zase procesí s obrazy a ostatky svatých. U proudů žhavé lavy klečí davy lidu, vzývajícího úpěnlivě boha, aby odvrátil zhoubu, hrozící jich domovům. V okolních místech se dnem i nocí zvoní, ježto dle panující pověsti prudkost sopečných výbuchů tím bude zmírněna. Však skutečnost dokazuje pravý opak. Lava mezi tím zvolna ničí, co ještě zničeno nebylo. Mnoho toho již není. Co nezničí lava, zničí zvědavci, jichž se nahrnulo k sopce tisíce, aby se pokochali pohledem na tak zvaný krásný přírodní zjev, na němž ve skutečnosti není krásného nic.

Dr. Rosenthal přednášel v Lékařské akademii o svých pokusech s očkovací látkou proti hostci (revmatismu). Věří, že to pomůže při hostci a podobných chorobách, jakož i posunčině (tanec sv. Víta) a některých chorobách mozku. Vstřikuje serum poblíž žaludkové krajiny.

NĚMECKO.

Richard Barth, zodpovědný redaktor sociálního listu Vorwaerts, byl dne 1. dubna souzen pro článek, v němž vyzýval k zakázanému demonstračnímu volebnímu výletu dne 6. března do Treptova parku. Jednání soudní bylo velice krátké a skončilo tím, že byl redaktor Richard Barth odsouzen na jeden měsíc do vězení. Soud uznal, že byl porušen shromažďovací zákon a nařídil zabavení a zničení všech čísel listu "Vorwaerts" z toho dne.

Německé úřady stále napomínají k opatrnosti Američany, již cestují po Německu. Nemají s sebou bráti americké zlaté mince, nechtějí-li se dožíti soudné zkušenosti. Úředně se praví, že některé americké zlaté mince jsou lehčí váhy a obchodníci je nechtějí brátí, anebo je přijmou se značnou srážkou.

Pomník knížete Otty Bismarka stojící před budovou říšského parlamentu byl dne 1. dubna slavnostně dekorován na památku 95. výročí narození starého kancléře. Na podstavec položeny skvostné věnce s připsaným věnováním velikému zemřelému státníku. Ta byla demonstrace loyalistů.

Zprávy americké.

Zajímavá žaloba.

Bohatý Indián kmene Čerokee, John Zufall, jehož útěk a tajný sňatek s dcerou bankéře z Kansas City způsobil před časem značný rozruch, podal v minulých dnech u soudu v Muskogee, Okla., žalobu za náhradu $25,000 za odloudění své manželky proti C. B. Cluskymu, bankéři v Kansas City, otci děvčete, a její dvěma strýcům. McClusky byl dříve presidentem Oklahoma State Bank v Muskogee, Okla., kde Zufall s dívkou se poznal a zaplanul k ní láskou. Když rodiče seznali náklonnost děvčete k nadělému Indiánu, poslali ji do Belmont kolleje v Nashville, Tenn. Zufall zajel si do označeného místa a nechal se s děvčetem tajně oddati. Po měsíci šťastných líbánek omnoženého matka paní Zufallové a děvče vrátilo se do svého domova. Zde patrně rodičům a přátelům podařilo se dívče přemluviti a to již více nevrátilo se ku svému rudému manželi.

Úmrtí přísedícího nejvyššího soudu.

V pondělí minulého týdne v 10 hodin večer zemřel ve Washingtoně náhle v koupelně, kam se před lehnutím uchýlil, přísedící nejvyššího zemského soudu David Jozua Brewer, ve věku 73 roků. Mrtvice přetrhla nit jeho života. Brewer večer seděl a četl. Ač několik dní před tím pociťoval jisté obtíže, nestýskal si. Myslel, že jsou to obvyklé následky dlouhé zimy, kdy tělo starého člověka pociťuje zvláštní ochablost. Avšak pocit byl předzvěstí konce. David Jos. Brewer narodil se v Malé Asii (v asijském Turecku), kde otec jeho působil jako misionář. Roku 1838 se otec s rodinou vrátil do vlasti. Mladý Brewer vystudoval práva v Leavenworth, Kans., kde se usadil jako advokát. R. 1884 jmenoval jej tehdejší president Arthur, který nastoupil po zavražděném Garfildovi, členem osmého soudního obvodu a r. 1890 jmenoval jej president Harrison přísedícím nejvyššího soudu, jehož hlavním úkolem jest zkoumat ústavnost zákonů a řešit těžké případy ústavní. Brewer byl 'stalwartem' a zůstal do smrti kovaným republikánem a konservativcem, zvláště v otázkách náboženských a majetkových. Od něho pochází ne rozhodnutí, nýbrž právní výklad, že tato republika jest křesťanská. Zpátečníci měli v tom soudci velkou a spolehlivou oporu. Jinak byl znamenitý znalec anglo-amerického práva.

Nejstarší osadnice Colorada.

V osamoceném domku na příkré skále nad městečkem Palmer Lake, Colo., kde v zimě i v létě ve společnosti silného psa a papouška po léta žila, zemřela tyto dny ztuženým srdcem ve vysokém věku 86 roků hraběnka Katharina Muratová, ve Wiesbadenu v Německu narozená a dle průkazů také první běloška, která se v Coloradu usídlila. Již v roce 1858 přišla se svým výstředním manželem do Colorada, dvakráte s ním na koni urazila cestu do Kalifornie a Nevady a byla také dobrou střelkyní. Mnohou srážku s rudochy, zabarikádována jsouc, vyhrála a ona to byla, která v roce 1861, upotřebivši k tomu své červené sukně pro proslulý první koloradský pluk dobrovolníků první hvězdnatou vlajku v tehdejším Colorado území vztyčila. Tento prostopášný hrabě nashromáždil po třikrát jmění v důlních okrscích, však o pět je, nejvíce v Evropě, promarnil. Asi před 30ti roky v Denveru zemřel.

K vraždě stenografistky v New Yorku.

Obviněním mrtvoly R. Wheelerové, stenografistky, jejíž zavraždění byla předmětem nohoty objevem, koronerovým lékařem O'Hanlonem bylo zjištěno, že dívka to pravděpodobně ještě žila, když bylo do komína vstrčeno, jelikož v jejím nose i v očích byly nalezeny saze. Vzlor výslechu několik hodin trvajícímu setrval však mladý Wolter při svém prohlášení, že slečnu Wheelerovou nikdy neviděl a neví, jak přišla k usmrcení. Tvrdošíjně také odpíral vysvětliti, jak to přijde, že jméno Ruthy Wheelerovy bylo zaneseno v jeho zápisníku a udati, jak strávil den, kdy zavražděná v důsledku oznámky ohledně stenografistky přišla do bytu Wolterova, od kterážto doby nebyla více na živu spatřena.

Taft vyhledává chyby v celním zákonu.

Když je nyní upraveno nejvyšší a nejnižší clo k rozličným zemím, hodlá s povolením kongresu president Taft zaměstnati celní komisi vyšetřením, jaké by to mělo býti válečné clo, až by kongres přivolil k dalšímu jeho opravování. Tak hodlá president zamýšlí a odkloniti nepřízeň, jakou má sám a jeho strana v následek poslední opravy cla, již lid neuznává za správnou a spolehlivou. Chce přijíti tomu na dno, jaké clo by mělo býti po přání většiny lidu a chtěl by to provésti novou opravou aby strana svou při presidentské hodnosti volbě zachránil. Rudeli kongres se záměrem presidentovým souhlasiti, nění povolení většího obnosu pro celní komisi, aby mohla pracovati. President požádal povolení $250,000 a v povolení na rozličná vládní vydání budeto obnos požádán. Zda-li to kongres povolí, je nejisto, neboť není byl rozhodně proti komisi a proti povolení peněz jí, aby mohla do cizích zemí se odebrati a vyšetřiti, co by se mělo změniti vědecky na celním zákonu.

Profesor Alexandr Agassis zemřel.

Alexandr Agassis, vynikající to přírodozpytec a president Calumet & Hekla Minig Co., zemřel na parníku "Adriatic", nalézajícím se na cestě ze Southamptonu do New Yorku. Prof. Agassis nalézal se od nového roku v cizině a navštívil na své cestě Egypt a země na pobřeží Středozemního moře. Vedle svrchu uvedeného presidentství byl také ještě ředitelem důlní společnosti Allovey, Centennial Moriton and Smuggler Union, Frentenac Cooper, Co., New England Exploration Co., Marysville Dredging Co. a Tecumseh Cooper Co. — Kde vedle svých četných prací vědeckých nabral ještě času k vykonávání všech těchto — ovšem dobře placených — úřadů a míst, to jest ovšem hádankou. Zesnulý se narodil roku 1835 v Neufschatel ve Švýcarsku jako syn vynikajícího přírodozpytce prof. J. P. L. R. Agassise a přišel ve 14 letech do Spoj. Států, kde absolvoval Harwardovu universitu v r. 1855. V r. 1859 byl členem komise pro vyměřování pobřeží v Kalifornii a v následujících letech assistentem v zoologickém oddělení Harwardovy university. O několik roků později ujal se vedení svěřených dolů Calumet & Hecla Co. v Michiganu. — Byl také vůdcem vědeckých výprav do jižní Ameriky a mnoha jiných zámořských krajů. Jeho specielním oborem bylo studium rostlinného a zvířecího života v oceánu. V roce 1902 byl za své vědecké práce vyznamenán německým císařem řádem "pour le merite" a v r. 1896 jmenován důstojníkem francouzské čestné legie. Byl také členem nejpřednějších vědeckých společností světových.

Trojnásobná vražda.

Z Concordia, Kans., se oznamuje: Charles Normark, v lese žijící samotář, zatčen na obžalobu z vraždy bývce Alex Lindahla a jeho dvou dětí, 10leté dívenky a 8letého hocka. — Mrtvoly všech tří nalezeny blíže Scandia, Kans., na břehu řeky Republican. Podezření padlo hned na Normarka, ježto bylo známo, že oba muži byli nepřátelé. Normark si dosud odepřel o záležitosti té mluvit.

Z OMAHY.

— Jeden z největších požárů, jež kdy v městě našem se udály, vypukl v neděli tohoto týdne kolem půlnoci v obilním elevatoru Nye-Schneider-Fowler obilní společnosti, který nalézá se na 28. a Oak ul. Oheň, který vzmáhal se úžasnou měrou, rozšířil se na blízké závody Maney Flouring Mill Co., zničiv vedle toho asi 80 železničních kar, jichž více než polovice naplněna byla obilím. V prvé chvíli odhadována byla ztráta přes milion dollarů, ale později vyšetřeno bylo, že rozzuřený přírodní živel způsobil škody za $700,000. Oheň trval celé 4 hodiny a téměř úplně zničil závody výše jmenované. Škoda kryta je vesměs pojištěním. Jak už výše sděleno, oheň povstal v severozápadním rohu elevatoru a poprvé uznamenán byl nočním hlídačem ze sousedních mlýnů. V téhož chvíli planeny již prudce sloupy ven. Na způsobený poplach přicházeli k požáru hasiči, ale práce jejich stížena byla obrovským vedrem, jež kolem se rozprostíralo. Vedro bylo takové, že v okolí dvou bloků nebylo téměř možno meškati. Poněvadž panoval silný vítr, byla obava, že oheň rozšíří se i na okolní obydlí a proto všechna snaha okolních obyvatelů byla obrácena k zabránění rozšíření požáru na sousední příbytky. Na obydlí krajana Johna Pechy, bydlícího v č. 3011 — 28. ave, šestnáctkráte na různých místech povstal oheň, ale v zárodku uhašen, tak že žádná škoda nebyla jim způsobena. Také hasiči, seznavše marnost snahy dostati požár pod svojí kontrolu, věnovali více pozornosti záchraně residencí, jež nalézají se záp. od elevatoru a mlýnů. Přirozeno, že obrovský požár, který v krátké chvíli způsobil v širém okolí jasné světlo, přilákal velké množství obecenstva, kterým naskytlo se viděti hrůzostrašné a nevídané divadlo. V rozloze půl míle od požáru bylo takové světlo, že bylo bez námahy možno čísti i drobný novinářský tisk. Obloha a široké okolí zabarveny do růžova a vysoko šlehající plameny a poletující jiskry dodávaly divadlu ve své hrůze úchvatného rázu. Kolem 20,000 lidí pozorovalo do netušených rozměrů rozzuřený živel. — Nye-Schneider-Fowler Co. utrpěla obrovskou ztrátu na budově a obilí, v špýcharech shromážděném, jež mírně odhaduje se na $400,000, Maney Milling Co. má ztrátu kolem $200,000. Asi 40 kar, naplněných obilím, bylo zničeno, čímž způsobena škoda v obnosu $65,000. Přes $20,000 činí ztráta na zničených prázdných železničních karách. V okolí způsobeno celkem asi za $15,000 škody. — Oheň zaviněn byl patrně elektrickým vedením. Oba závody budou v nejbližší době znovu vzbudovány.

— V neděli odpoledne mluvil před velkým shromážděním v zdejším Auditoriu Charles Stelzle, superintendent presbyterního oddělení kostela a práce. Pro schůzi konala se předem velká reklama a proto účastenství bylo veliké. Stelzle náleží k nejlepším řečníkům ve Spoj. Státech a úsudek zdejších denních listů vyznívá rovněž v tom smyslu.

— V měsíci březnu oznámeno bylo zdravotnímu úřadu 173 narození, z nichž 93 bylo děvčátek a 80 hochů. V témže měsíci v roce minulém narozeno bylo 202 ditek, z nichž 111 bylo hochů a 91 děvčat. Úmrtí oznámeno bylo 206 proti 168 úmrtím v roce minulém.

— Nový požární a policejní systém, kterého Omaha bude užívati během následujících pěti let, vešel v právě minulých dnech v užívání a dle úsudku odborníků je dobrý a praktický.

— Omahské Sdružení Mladých Křesťanských Žen (Y. W. C. A.) jest druhým největším podobným sdružením ve Spoj. Státech se svými 3,787 členkyněmi, z nichž jedna třetina stěhána byla poslední přes týden trvající agitací. První nejpodrtnější sdružení nalézá se v Los Angeles, Cal., které má 5500 členek.

— Smělá krádež spáchána byla ve čtvrtek minulého týdne v oděvním obchodě J. Friedmana v č. 322 sev. 16. ul. a v hostinci Emila Hansona, 13. a Chicago ul. V oděvním obchodě padlo zlodějům za kořist za $500 různého šatstva a v hostinci zboží asi za $25 a $5 na hotovosti.

— V pátek minulého týdne večer konaly se v zdejším Auditoriu závody a zápasy amatérských tělocvičných sdružení, které měly velmi skvělý průběh. K závodům konány byly delší přípravy a pozvány k součastnění různá athletická sdružení universitní, kollejní a Y. M. C. A. Při večeru tom ukázala se zdejší "society" v plné parádě, obsadivši lože a přihlížejíc k zápasům. Návštěva byla obrovská, z čehož možno souditi na zájem obecenstva pro tělocvik a sport. Zvláštního lesku dodala večeru též přítomnost guvernéra Shallenbergera, a pluk. Gardnera od 16. pěšího pluku spolkové armády. Největší vítězství odnesli si athleti z nebraské university, kteří získali 6 míst, z nichž 3 byli první a tři druhá. Athleti z kansaské university získali dvě první a dvě druhá. Chicagští pak získali dvě první a jedno druhé. Na čtvrtém místě byli athleti z iowské university, kteří získali jedno první, jedno druhé a tři třetí.

— Poslední schůze městských tatíků měla v sobě málo zajímavosti. Projednávány byly hlavně záležitosti, vztahující se k dlažbě ulic. Radní Berka podal ordinanci v zájmu lepší pitné vody a zabránění rozšiřování různých epidemických nemocí. Ordinance ta nařizuje, že voda, nabízená ku prodeji v jakémkoliv způsobě, musí býti přesně čista, prosta všech zdraví škodlivých zárodků a jakýchkoliv nečistot. Zdravotní komisař bude se moci o čistotě vody přesvědčiti a překročení této ordinance bude se pokutovati $100 denně, bude-li voda, za zdraví lidskému škodlivou uznaná, dále prodávána. Ordinance tato odkázána byla v celku výboru a má vejíti v platnost za 20 dní po svém schválení. Radní Davis podal resoluci, v níž žádal za zakoupení automobilu pro městského pouličního komisaře. Cena automobilu nemá přesahovati $900 a má býti hrazena z gradačního fondu. Rada resoluci tuto přijala. — Mayorn Dahlmanovi povoleny $200 na vydání, jež spojena budou se súčastněním se konvence měst v Rochester, N. Y.

— V minulých dnech přijat byl ku zdejší policii Nick Samko, který o sobě tvrdí, že umí sedm řečí. Samko tvrdí, že je Uhrem, ale dle jména je patrně Slovák. Je 29 roků stár a sloužil též prý v rakouské armádě. V Uhrách krátký čas byl též četníkem.

— V úterý minulého týdne pořádal Omaha Commercial Club v zdejším Auditoriu členský banket, kterého súčastnila se značná síla členstva. Na banketě přednešeny byly zpěvy a množství nadšených řečí.

— Postrašen jsa vyhrůžkou hlídače Omaha Cold Storage na 11. a Jackson ul., skočil 16letý Frank Šimonič s platformy, nalézající se před uvedeným závodem, dolů, při čemž padl k zemi tak nešťastně, že zlomil si ruku. Noční hlídač pozoroval za večera několik hochů u budovy a postrašil je revolverem. Hoši pustili se v běh, který stal se pro Šimoniče osudným.

— V methodistické nemocnici zemřel ve středu minulého týdne večer Jacob A. Custer z Norfolk, poblehnuv střelné ráně, již způsobil si v úmyslu sebevražedném po vraždařském útoku na svoji manželku. Custer byl synovcem generála George A. Custera, známého ze srážek s Indiány. Omrzelost životní vedla jej k pokusu vraždy a sebevraždy. Byl asi 60 roků stár a zanechává zde o 15 roků mladší manželku a 4 dorostlé syny, kteří bydlí v Omaze.